

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI PODEJRZENIA
O CYBERPRZEMOC NA TERENIE SZKOŁY PODSTAWOWEJ
IM. KARD. STEFANA WYSZYŃSKIEGO W IMIELINIE.**

I. Zgłoszenie podejrzenia o cyberprzemoc

1. Zgłoszenia o tym, że uczeń szkoły stał się ofiara przemocy, najczęściej dokonuje uczeń, jego rodzice lub koledzy, ale zgłoszenia może dokonać każdy, kto poweźmie wiedzę o takim zdarzeniu..
2. Wychowawca uprzedza, że zgłaszając cyberprzemoc, uczeń powinien poinformować, w jaki sposób można sprawdzić prawdziwość zgłoszenia: podać adres strony internetowej lub innego miejsca, w którym widnieje kompromitujące zdjęcie czy obraźliwy wpis.

II. Sprawdzenie prawdziwości zgłoszenia

1. Osoba, która otrzymała informacje o cyberprzemocy w szkole, zgłasza ten fakt do wychowawcy lub pedagoga szkolnego.
2. Wychowawca lub pedagog po otrzymaniu informacji, sprawdza ich prawdziwość; może to zrobić z pomocą nauczyciela informatyki, jeśli istnieje taka potrzeba.

III. Zabezpieczenie dowodów

1. Nauczyciele zabezpieczają, rejestrują dowody świadczące o zastosowaniu cyberprzemocy, notują, zabezpieczają wszystkie dane, które odnajdą: adres strony WWW, nazwę użytkownika, profil, numer telefonu itd. (w zależności od formy zastosowanej przez sprawcę), treść wpisu, listy czy SMS-a, a także datę i godzinę odnalezienia dowodów. Należy pamiętać, aby nie kasować SMS-ów, wiadomości nagranych na pocztę głosową – jeśli doszło do przemocy za pośrednictwem telefonu komórkowego. Jeśli wykorzystany został komunikator – trzeba zadbać o zapisanie niewłaściwych treści: najpierw należy sprawdzić, czy posiada on funkcję zapisywania rozmów, jeśli nie – wiadomość trzeba skopiować i zapisać, najlepiej w edytorze tekstów. Można też zrobić zrzut strony na ekran, podobnie jak w sytuacji, gdy wykorzystana została strona WWW, serwis społecznościowy, albo czat. Kopiując informacje do edytora, trzeba zadbać o zachowanie jak największej ilości informacji, np. nie tylko treść e-maila, ale też dane nadawcy.

IV. Ustalenie okoliczności zdarzenia

1. Nauczyciele podejmują próbę ustalenia okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
2. Wyznaczone osoby analizują zdarzenie i podejmują decyzje w kwestii dalszych działań. W zależności od wagi zdarzenia i potrzeb – w tej części może uczestniczyć pedagog szkolny, wychowawcy sprawcy i ofiary, dyrektor szkoły.

V. Identyfikacja sprawcy

1. W trakcie analizowania okoliczności zdarzenia następuje próba identyfikacji sprawcy i ustalenia, czy jest on uczniem szkoły. Nie zawsze jest to możliwe, gdyż dokonując aktu cyberprzemocy, sprawcy często posługują się fałszywą tożsamością, np. zakładają konta nieistniejących, wymyślają dane lub podszywają się pod inną osobę, np. pożyczając telefon. W drugiej sytuacji nauczyciele mają możliwość porozmawiania z właścicielem na temat tego, komu pożyczył telefon lub komu udostępniła swoje hasła, umożliwiając używanie konta lub profilu w serwisach społecznościowych. To może pomóc zidentyfikować prawdziwego sprawcę.
2. Jeśli ofiara przemocy ma podejrzenie, kto ma być sprawcą należy to potraktować to poważnie i rozmawiać z osobą podejrzewaną – uczniowie czasem są w konflikcie, grożą sobie lub mają na koncie różne zaczepki, dokuczanie sobie czy wcześniejsze podobne zachowania. Być może ujawniony akt cyberprzemocy jest kolejnym ze strony tego samego agresora i ofiara wie, kto nim jest.
3. W celu ustalenia sprawcy można także rozmawiać z uczniami klasy ofiary. Cyberprzemocy dokonują koledzy z tej samej szkoły, a nawet klasy, jest więc bardzo duże prawdopodobieństwo, że część z nich wie kto jest sprawcą.
4. Gdy uda się zidentyfikować sprawcę – należy mu nakazać natychmiastowe usunięcie obraźliwych lub szkodliwych treści i wyciągnąć konsekwencje adekwatne do wykroczenia.
5. Jeśli ustalenie sprawcy nie powiedzie się, a zostało złamane prawo – należy powiadomić o tym policję.
6. Należy wówczas skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci krzywdzących materiałów. Do podjęcia takiego działania zobowiązuje administrator serwisu art. 14 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

7. Na wniosek policji dostawca usługi internetowej oraz operator sieci komórkowej podadzą dane sprawcy cyberprzemocy.
8. Sytuacje, w których należy zgłosić sprawę do sądu rodzinnego:
 - jeśli rodzice sprawcy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły,
 - gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze, a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów.
9. Zgłoszenia dokonuje dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba.
10. Sytuacje, w których należy zgłosić sprawę na policję, to sytuacje przemocy z naruszeniem prawa: groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści. Zgłoszenia dokonuje dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba.

VI. Działania wobec sprawcy cyberprzemocy

1. Konsekwencje i rodzaj działań wobec sprawcy uzależnione będą od tego, czy jest on uczniem szkoły, czy nie. Jeśli nie – działania podejmuje policja. Jeśli tak – działania należą do szkoły, a policja reaguje, jeśli ranga czynu popełnionego przez sprawcę tego wymaga.
2. Jeśli sprawcą był uczeń - należy o tym natychmiast poinformować rodziców.
3. Jeśli sprawcą przemocy jest uczeń szkoły, należy najpierw przeprowadzić z nim rozmowę na temat jego zachowania. W rozmowie powinni uczestniczyć nauczyciel biorący udział w rozwiązywaniu sprawy, pedagog szkolny, wychowawca ucznia, a także jego rodzice. Celem rozmowy powinno być dowiedzenie się jak najwięcej o okolicznościach zajścia, jego przyczynach, ale także poszukiwanie możliwości rozwiązania sytuacji konfliktowej, form zadośćuczynienia wobec ofiary.
4. Wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy zgodnie z zapisami statutu szkoły, uwzględniające rozmiar i rangę szkody, czas trwania działań sprawcy, szkodliwość czynu i celowość działań, świadomość konsekwencji.
5. Objęcie sprawcy opieką psychologiczną – pedagogiczną w celu uświadomienia mu konsekwencji jego działań, pomocy w zmianie jego postawy i postępowania.

VII. Działania wobec ofiary cyberprzemocy

1. Tuż po potwierdzeniu zgłoszenia cyberprzemocy należy otoczyć opieką jej ofiary oraz powiadomić o zajściu rodziców ucznia. Uczeń powinien otrzymać informacje o całkowitym wsparciu, godowości pomocy ze strony szkoły oraz wyciągnięciu konsekwencji wobec sprawcy.
2. Uczeń będący ofiarą powinien otrzymać poradę jak ma się zachować, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa i nie doprowadzać do eskalacji prześladowania – nie usuwać żadnych dowodów winy sprawcy, nie wchodzić w kontakt ze sprawcą poprzez Internet, natychmiast zgłosić dorosłym wszelkie akty przemocy.
3. Sytuacja szkolna ucznia powinna być monitorowana przez wychowawcę, pedagoga szkolnego oraz innych nauczycieli, aby uniknąć ewentualnych ataków zemsty ze strony ukaranego sprawcy.

VIII. Sporządzanie dokumentacji z zajścia.

1. Pedagog szkolny wraz z wychowawcą w sytuacji cyberprzemocy zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia.
2. Dokument powinien zawierać datę i miejsce zdarzenia, dane osób biorących w nim udział i świadków oraz opis ustalonego przebiegu wydarzeń, wraz z zabezpieczonymi dowodami.

Wprowadzono Zarządzeniem Dyrektora Szkoły nr 7/2015/2016 z dnia 18 września 2015 r.